

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz o zmianie niektórych innych ustaw
(druk nr 389)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem ustawy jest ograniczenie sądów ławniczych na rzecz sądów zawodowych w różnych kategoriach spraw.

W zakresie spraw cywilnych sądy ławnicze będą rozpoznawać wyłącznie niektóre sprawy z zakresu prawa pracy (enumeratywnie wymienione) oraz niektóre sprawy ze stosunków rodzinnych: rozwód, separacja, unieważnienie uznania dziecka, rozwiązanie przysposobienia.

W zakresie spraw karnych ograniczono udział ławników do orzekania w sprawach o zbrodnie oraz o przestępstwa, za które ustawa przewiduje karę dożywotniego pozbawienia wolności. Zmniejszono także skład orzekający sądu okręgowego, który także będzie orzekał jednoosobowo.

Z udziału ławników zrezygnowano także w postępowaniach w sprawach nieletnich.

W zakresie Prawa o stowarzyszeniach sąd jednoosobowy będzie rozpatrywał sprawy dotyczące udzielenia upomnienia władzom stowarzyszenia, uchylenia niezgodnej z prawem lub statutem uchwały stowarzyszenia oraz w sprawie rozwiązania stowarzyszenia.

Zmiany w pozostałych ustawach stanowią konsekwencje ustanowienia zasady, iż sąd rozpoznaje sprawy jednoosobowo.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa powstała na podstawie projektu wniesionego przez Radę Ministrów. W toku przebiegu prac nad projektem ustawy do zakresu spraw rozpoznawanych w składach

ławniczych dodano sprawy ze stosunków rodzinnych. Również taki skład został uznany za właściwy w postępowaniu nieprocesowym o przysposobienie, o pozbawienie lub ograniczenie władzy rodzicielskiej. Pozostałe zmiany w ustawach: o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, o ochronie zdrowia psychicznego, o izbach rolniczych, o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów, Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, o referendum lokalnym, Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, o referendum ogólnokrajowym oraz Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego stanowią konsekwencje wprowadzenia zasady rozpoznawania spraw przez sąd w składzie jednoosobowym.

III. Uwagi

Ustawa nie wzbudza zastrzeżeń o charakterze legislacyjnym, z tym zastrzeżeniem, iż ustanowienie składu ławniczego wyłącznie dla niektórych spraw z zakresu prawa pracy może spowodować utrudnienia w dochodzeniu roszczeń pracowniczych, w szczególności w wypadku rozszerzenia zakresu pozwu w trakcie postępowania. Sąd będzie musiał wydzielać sprawy nie wchodzące do zakresu, o którym mowa w art. 47 § 2, do odrębnego postępowania.

Adam Niemczewski

Główny specjalista ds. legislacji